

"Folkeskrift"

110192

31. august tok Jostein N. Berge til orde for den han kalte «radikale snuoperasjoner» for å få stanset utviklingen i kriminaliteten. Uken etter spurte sentralstyrets Einar Endresen om Berges forslag faktisk var så «radikale». Endresen viste til at disse forslagene allerede var innført i Norge.

Denne uken forsøker Berge å redegjøre nærmere for den radikale snuoperasjonen han fremdeles mener må til.

Radikal snuoperasjon

Takk for din gjennomgang av mitt innlegg i FREMSKRITT 7. september. Vi er stort sett enige, men noe i mitt innlegg blir misforstått. Jeg har ikke klårt nok fått frem hvor snuoperasjonen begynner.

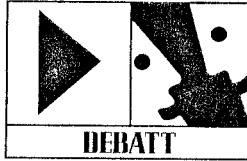
Jeg er innforstått med at vi i vår nåværende akuttituasjon må øke de offentlige midler for å stoppe den nå økende kriminelle aktivitet. Likeså er min beskrivelse av soningsmønsteret ingen radikal snuoperasjon. Men som du skriver om den høyeste belastningsgraden i soning, kunne du ha ønsket at denne formen for soning ble brukt langt hyppigere. Jeg kunne ha tilføyet: Bli brukt til å vekke til større ansvar.

Det radikale ligger ikke i noe av dette - men i det forebyggende opplegget jeg først beskrev, som også i sterk grad vil påvirke den kriminelle utvikling i riktig vei - det vil forebygges.

Vi må ut av en ond sirkel, som i sin tid begynte med at vi ønsket oss ut av en livsførsel i stor frihet - og helst uten ansvar. Nå skriker alle på større ressurser for å betale oss ut av de følger dette fikk. Dette kan vi ikke fortsette med. Før eller siden må vi ta belastningen av å snu trenden.

Vi i FrP har vist mot tidligere. Vi kan være først i løypa her også. Og her i disse forebyggende tiltak vil vi få forståelse i det brede lag av befolkningen - og mange tvilere vil kunne bli aktive medlemmer.

Ganske utenfor all dagens debatt er moralske grunnbe-

greper som; ansvarsfølelse, pålitelighet, rettskaffenhet, plikt, disiplin, æresfølelse, oppofrelse og kallsbegrep. Alle disse egenskaper sier vi umiddelbart ja til, men vi legger ikke til rette for noen vekkelse - og vi idealiserer dem ikke. Det er nødvendig om vi vil de skal leve. Underforstått er at det skal lønne seg å knytte disse begreper til sin livsstil. Jeg vil forklare meg nærmere om snuoperasjonen - og jeg tror FrP er tjent med å se nærmere på løsninger av våre samfunnsproblemer i den retning jeg antyder.

Barna i sentrum

Barn er følsomme. De er ubeskrevne blad - lette å påvirke - og en god utvikling av deres evner avhenger av et godt og trygt oppvekstmiljø. Oppveksten i et hjem sammen med en mor og far er det beste grunnlag et barn kan få. Det er naturgitt. Evnen til å ta lærdom avhenger av den trygghet de føler i hjemmet - og den oppmuntring de får.

Som situasjonen er - med oppløste hjem - eller hjem lite skikket til å oppdra barn, må denne snuoperasjonen begynne i skolen. I samfunnsleære må det inngå en grundig og omfattende undervisning om familie og samliv - hvor også de før nevnte grunnbegreper flettes inn.

Styrking av familien som insitusjon

I det praktiske liv tas all offentlig støtte til barnehageplass bort. De innsparte midler gis til familien - alt etter hvor mange barn den har. Det er dyrest med det første barnet, og et forslag kan være kr. 30.000,- i bidrag for det første og kr. 20.000,- for det andre barnet. Siden kr. 15.000,- for hvert barn. Om noen ønsker sine barn inn i barnehage, må de selv betale hva det koster. Barnebidragene må være så store at familien kommer i den valgsituasjon - at en av foreldrene kan velge å være hjemme med barna i den tiden barn trenger det mest. I de tilfellene foreldrene velger å ansette barnepike, skal barnepike ha status som praktikant

eller lærling. Detaljer om hvordan dette kan gjøres, er det nok erfaring og kunnskap om i dag. Det er bare å legge forholdene til rette og begynne. Dette må vi ha programfestet.

Arbeidslivets betydning for samfunn, familie og enkeltmennesket

I den trekanten jeg bruker som illustrasjon - skole, familie og arbeidsliv - er arbeidslivet en grunnleggende del i opplegget for at en snuoperasjon skal bli mulig. Arbeide er terapi. Det gir selvspekt, økonomi og stolthet - helt nødvendig for å få et godt selvbilde.

Vår tidligere formann, Dr. med. Arve Lønnum, skrev to bøker, hvor han sterkt rettet vår oppmerksomhet mot arbeid som terapi og stabilisator i samfunnet. Han trakk fram paragraf 110 i Grunnloven og hevdet at: «Statens primære oppgave er å holde arbeidslivet oppe.» Paragraf 110 lyder: «Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at ethvert arbeidsdyktig menneske kan skaffe seg utkomme av sitt arbeid.»

Jeg skal ikke komme inn på hvordan snillisme og uforsvarlig har skapt ledighet - en ledighet som vel er en årsak til deprivasjon - eller kulturfallet. Noen hevder sågar at ledighet er sunt. Det er i hvertfall ikke sunt for de ledige. De ender opp med å bli arbeidslos.

Som Endresen sikkert forstår, er spørsmålet om jeg vil favorisere lovbryerne foran andre arbeidsledige ikke relevant. Og da er vi vel enige her også. Et arbeid for alle er en forutsetning.

Det er mange sider ved dette opplegget som ikke er nevnt. En aktivisering av ungdom etter skoletid - ansvarlig ledet av skolen - sponset av næringslivet - tildels yrkesrettet, og hvor fysisk fostring inngår som obligatorisk gjennom idrett og friluftsliv. Kommer dette i gang, blir det ikke dyrt. De eldre ungdommene tar seg av de yngre. Næringsliv og idrettsungdom støtter opp om de eldre. Idrettsplasser med klubbhus ligger der. Likeså nedlagte skoler - pluss det viktigste; hele den norske natur. Dette høres voldsomt ut for den som ikke har tenkt snuoperasjon, men deler av disse sist nevnte tanker er prøvd noen steder. Det burde være landsomfattende organisert til gagn og glede for ungdom og foreldre.

FrP må tenke dette igjennom for så å føye det til i vårt handlingsprogram. Jeg stiller gjerne opp for nærmere redegjørelse, men la ikke saken dø.

Jostein N. Berge

